

Beslissing van de Commissie van Beroep van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond

Inleiding

1. Bij brief van 6 oktober 1998 heeft de schaakvereniging Schaakclub Het Witte Paard (HWP(Z)) te Zaandam beroep ingesteld tegen de beslissing van de Competitieleider van de KNSB d.d. 25 september 1998. Bij deze beslissing verklaarde de Competitieleider de partij P. Boel – D. Winkelaar, gespeeld aan het 9^e bord in de wedstrijd HWP(Z)-ASG d.d. 19 september 1998 (klasse 1B) verloren voor de heer Winkelaar (HWP(Z)).

Feiten

2. Voor zover thans van belang zijn de vaststaande feiten de volgende. In de tijdnoodfase van de partij Boel - Winkelaar benaderde de teamleider van HWP(Z), de heer C. de Saegher, de onafhankelijke wedstrijdleider met de mededeling dat de heer Winkelaar de zetten vanaf zet 23 had genoteerd in plaats van vanaf zet 26 e.v. De heer De Saegher vroeg wat hieraan kon worden gedaan. De wedstrijdleider indiceerde dat op het vallen van de vlag diende te worden gewacht. Na het voltooien van de 40ste zet van wit (de heer Boel) dacht de heer Winkelaar na over zijn 40ste zet. De heer De Saegher deelde hem vervolgens mede dat hij nog een zet diende te doen (of dat hij moest zetten), waarna de heer Winkelaar zijn 40ste zet tijdig uitvoerde. De heer Boel protesteerde hiertegen waarna de wedstrijdleider de heer Boel tijdcompensatie gaf. De heer Boel gaf de partij daarna op. De (fungerend) teamleider van ASG protesteerde tegen de beslissing van de wedstrijdleider: volgens ASG diende de wedstrijdleider de partij voor de heer Winkelaar verloren te verklaren. Het protest van ASG is op (de achterzijde van) het wedstrijdformulier vermeld. De competitieleider heeft het beroep gegrond verklaard en heeft de partij Boel – Winkelaar voor de heer Winkelaar verloren verklaard, aangezien een teamleider zich niet met de partij mag bemoeien en de competitieleider van oordeel is dat onder de gegeven omstandigheden het laakbare gedrag van de heer De Saegher door de sanctie van tijdcompensatie in feite wordt beloond.

Het ingestelde beroep

3. HWP(Z) stelt tijdig beroep in tegen de beslissing van de competitieleider. ASG heeft de gelegenheid gekregen (brief van 15 oktober 1998 van ondergetekende) om het standpunt van ASG, hetwelk ASG in een brief van 19 september 1998 aan de competitieleider ter kennis heeft gebracht, nader toe te lichten, maar ASG heeft van die gelegenheid geen gebruik gemaakt.

Het oordeel van de Commissie van Beroep.

4. De Commissie van Beroep is allereerst van oordeel dat de handelwijze van de heer De Saegher (HWP(Z)) volstrekt onjuist is. Een teamleider behoort zich te onthouden van elke bemoeiing gedurende het spel (artikel 34 Competitiereglement). Tegenwerpingen dat (i) de heer Saegher niet zou hebben gezegd dat de heer Winkelaar "snel" diende te zetten (ii) de nog resterende tijd langer dan de door de competitieleider genoemde 6 à 7 seconden zou zijn geweest of (iii) de heer Winkelaar toch wel op tijd zijn laatste zet zou hebben uitgevoerd, zijn in dit verband

irrelevant. De heer De Saegher had rustig dienen af te wachten of de heer Winkelaar daadwerkelijk tijdig zijn 40ste zet zou hebben uitgevoerd.

5. De Commissie van Beroep acht het niet onmogelijk dat de onafhankelijke wedstrijdleader ontoereikend op het gebeurde heeft gereageerd. Op grond van artikel 33 van het Competitiereglement heeft de wedstrijdleader de bevoegdheid straffen op te leggen wegens inbreuk op de regels. De inbreuk op de regel van artikel 34 van het Competitiereglement is ernstig omdat de uitslag van de betrokken partij daarvan rechtstreeks afhankelijk kon zijn.

Het is dus mogelijk dat de juiste reactie van de wedstrijdleader zou zijn geweest het onmiddellijk voor de heer Winkelaar verloren verklaren van de partij. Dat zou onaangenaam zijn geweest voor de heer Winkelaar die geen schuld aan het gebeurde heeft, maar het karakter van een teamwedstrijd brengt met zich mede dat de heer Winkelaar wat in wezen een bestraffing is van het team diende te aanvaarden.

6. Desondanks acht de Commissie van Beroep de beslissing van de Competitieleider onjuist. Met name wanneer het om door de wedstrijdleader tijdens de wedstrijd op te leggen straffen gaat – te vergelijken met de voetbalscheidsrechter die besluit om al dan niet een rode of gele kaart te geven of om al dan niet een strafschoep of vrije trap toe te kennen – kan het niet de bedoeling van de steller van het Competitiereglement zijn geweest om de straffen die de wedstrijdleader tijdens de wedstrijd besluit al dan niet op te leggen (vaak op basis van een inschatting van de uitsluitend voor hem kenbare feiten en omstandigheden), achteraf te laten corrigeren door de Competitieleider. Het bepaalde in artikel 2 van het Competitiereglement omtrent de algemene bevoegdheid van de Competitieleider doet aan deze bijzondere aard en positie van beslissingen van de wedstrijdleader ingevolge artikel 33 Competitiereglement niet af.

Dat betekent dat de Competitieleider, hoezeer hij het ook oneens mocht zijn met de beslissing van de wedstrijdleader, de eenmaal opgelegde of niet opgelegde straf diende te aanvaarden en niet achteraf een andere beslissing omtrent bestraffing daarvoor in de plaats mocht stellen. Het is de taak van de KNSB erop toe te zien dat de onafhankelijke wedstrijdleaders met name de werkelijk belangrijke inbreuken op de regels weten te onderkennen en daarop passend weten te reageren, maar de hiervoor omschreven beslissingen van die wedstrijdleaders dienen als een gegeven feit te worden aanvaard.

De beslissing van de Competitieleider kan dus niet in stand blijven en dient te worden vernietigd.

De Commissie laat in het midden of het de Competitieleider vrij stond om ook afgezien van een door ASG ingesteld beroep disciplinaire maatregelen tegen HWP(Z) en/of tegen de heer De Saegher te nemen (te vergelijken met de schorsing die aan een voetballer die een gele of rode kaart heeft gekregen, wordt opgelegd, waarvoor geen protest of beroep tegen de beslissing van de scheidsrechter nodig is).

BESLISSING

De Commissie van Beroep van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond:

- verklaart het beroep gegrond;

- verstaat dat de uitslag van de partij Boel (ASG) – Winkelaar (HWP(Z)) 0-1 (gewonnen door de heer Winkelaar) is;
- verstaat dat de gestorte cautie aan HWP(Z)) zal worden gerestitueerd.

Aldus vastgesteld op 7 december 1998 door C. Versteeg, M.W.G. de Bolster en E.M. Enschedé, leden van de Commissie van Beroep en namens hen ondertekend door E.M. Enschedé.

